

ועדות איכות סביבה ברשויות המקומיות

הובלה. יוזמה. שיתוף.

עדכון תקופתי לחברי ועדות איכות הסביבה ברשויות המקומיות

יוני 2014

למעלה מ-90% מאוכלוסיית ישראל חיה ביישובים עירוניים. כיום כבר ברור שהערים יכולות לספק את הפתרון לבעיה הגוברת של מחסור במשאבים – משאבי קרקע, משאבי טבע, ומשאבים חברתיים וכלכליים. הובלה עירונית בתחום ההגנה על הסביבה תורמת לאיכות החיים בעיר ולעלייה במודעות התושבים לחשיבותם של נושאי הסביבה והבריאות בחייהם.

השלטון המקומי בישראל, כמו במדינות רבות אחרות, מוביל את העשייה הסביבתית במגוון תחומים – בהתייעלות וחסכון, בהפחתת פליטות גזי חממה, בהפרדת פסולת ובחינוך סביבתי.

ועדת איכות הסביבה של המועצה היא פלטפורמה חשובה לקידום העשייה הסביבתית בעיר. הרכבה המיוחדת של הועדה, הכוללת חברי מועצה, עובד עירייה, נציגי ציבור, וכן משקיפים מטעם ארגוני הסביבה והמשרד להגנת הסביבה, מאפשר לכל הגורמים לפעול במשותף לקידום קיימות מקומית.

אנו מאמינים כי ועדה פעילה יכולה לקדם לעודד את העיסוק בנושאים סביבתיים ברשות המקומית, לחזק את הקשר בין הנבחרים לציבור, ולסייע בחיזוק המבנה הדמוקרטי של השלטון המקומי בישראל. לפיכך, פועלים [ארגון חיים וסביבה](#) ו**קרן קונרד אדנאואר** לחיזוק ועידוד פעילותן של ועדות איכות הסביבה המקומיות.

הניוזלטר שלפניכם מביא מידע על אפיקים לקידום קיימות מקומית, קולות קוראים למימון והכשרה, אירועים מעניינים, חומרי קריאה וסרטונים רלוונטיים, ודוגמאות מישראל ומהעולם לפעילויות לדוגמה של ועדות איכות הסביבה וקידום קיימות מקומית ברחבי הארץ.

אנו מזמינים אתכם להצטרף לפעילותנו.

בברכה,

נאור ירושלמי מאיה קרבטרי
מנכ"ל סמנכ"ל

אירועים קרובים

השקת המדריך לתכנון סביבתי – 3.7

המשרד להגנת הסביבה ישיק [מדריך לתכנון סביבתי](#). המדריך לתכנון סביבתי, שהוכן ע"י דני עמיר ועמית שפירא ז"ל עבור המשרד להגנת הסביבה, כולל הנחיות תכנון בתחומים העיקריים של התכנון הסביבתי. המדריך נועד להנחות מתכננים, מקבלי החלטות וחברי מוסדות התכנון כיצד לשלב באופן מקצועי הנחיות סביבתיות בתכנון ובקבלת החלטות. המדריך יושק במסגרת יום עיון מיוחד שיתקיים ב-3.7 בבית

התפוצות בתל-אביב. [לחצו כאן לצפייה בסדר היום המלא ולפרטי הרשמה.](#)

7.7 שדולת העירוניות –

חברי הכנסת תמר זנדברג, יעקב אשר וחנא סוויד הודיעו על הקמה שדולה חדשה בכנסת לקידום העירוניות בישראל. להקמת השדולה שותפים מגוון גורמים, בהם ארגונים העוסקים בסביבה ותכנון, נציגי אקדמיה ואחרים. בישיבת ההשקה של השדולה ישתתף שר הבינוי והשיכון, ח"כ אורי אריאל, חברי כנסת נוספים, נציגי משרדי ממשלה, נציגי ארגונים והציבור הרחב. הישיבה תתקיים ביום ב', 7.7 בשעה 12:00 באולם ירושלים בכנסת. [לחצו כאן להרשמה.](#)

אנו מתכבדים להזמין אתכם להשקת שדולת העירוניות בכנסת במעמד שר הבינוי והשיכון יום שני | 7 ביולי | 12:00 | אולם ירושלים, כנסת ישראל.

מעל 90% מתושבי ותושבות ישראל חיים בערים. הערים הן סביבת החיים שלנו ובהן נעביר ונעצב את רוב חיינו החברתיים, התרבותיים והכלכליים. העירוניות היא דרך חיים, העירוניות היא משאב לאומי.

בראשות ח"כ תמר זנדברג, ח"כ יעקב אשר וח"כ חנא סוויד

עיריית תל-אביב תשיק רחבה לזכר "מר סביבה" - ח"כ לשעבר יוסף תמיר ז"ל

ביום שלישי, 8 ביולי 2014 בשעה 18:00, תקיים עיריית תל אביב טקס קצר להנצחת זכרו של מי שנודע כ"מר סביבה" יוסף תמיר ז"ל, שהיה מחלוצי הגנת הסביבה בישראל והראשון שקידם את הנושא בכנסת. בין פועלו של תמיר – הקמת ועדת האקולוגיה בכנסת (שלימים השתלבה בוועדת הפנים), והקמת "חיים וסביבה" – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל. הטקס יתקיים ביום שלישי 8.7. באולם האירועים בקומה 12, בניין העירייה, רח' אבן גבירול 69 תל-אביב, במעמד ראש העירייה. בתום הטקס תצא הסעה אל הרחבה ע"ש יוסף תמיר להסרת הלוט, בין הרחובות ש"י עגנון לישראל גלילי, תל-אביב.

חדשות הקיימות

יום הסביבה בכנסת צוין בכנסת ב-17.6 זו השנה השמינית ברציפות

יום הסביבה בכנסת התקיים השנה ב-17 ביוני, בקרבת יום הסביבה העולמי. במסגרת אירועי היום, שאורגנו במשותף על-ידי "חיים וסביבה" והשדולה הסביבתית-חברתית בכנסת, התקיימו מגוון דיונים בנושאים סביבתיים בוועדות הכנסת, בשדולות ובמליאה. השדולה הסביבתית-חברתית קיימה באותו יום ישיבה חגיגית, שעסקה בנושא מצב הים והחופים, ופעלה לקידום החקיקה וההסדרה של ההגנה הסביבתית על נכסי הציבור הללו; השר להגנת הסביבה השיק ביום זה את פרויקט "[בסביבה שווה](#)". לאורך היום התקיימו דיונים בוועדות הכנסת השונות, במליאת הכנסת ובשדולות. בכנסת התקיים באותו יום גם [טקס הענקת אותות "הגלובוס הירוק"](#), להענקת אותות בגין הצטיינות סביבתית. באירוע השתתפו מאות פעילי סביבה, חברי מועצות ערים, עובדי המשרד להגנת הסביבה ונציגי ממשלה נוספים. בנוסף לראשי השדולה הסביבתית בכנסת, חברי הכנסת דב חנין וניצן הורוביץ, השתתפו באירוע יו"ר הכנסת, השר להגנת הסביבה, ועשרות חברי כנסת נוספים. [לחצו כאן לצפייה בכתבה שסיקרה את אירועי היום בערוץ הכנסת.](#)

הרבה מהדיונים במסגרת יום זה נגעו לסביבה המקומית:

ועדת העלייה, הקליטה והתפוצות עסקה בתרומתן של גינות קהילתיות לקליטת עלייה; הועדה לזכויות הילד דנה במפגעים סביבתיים בקרבת מוסדות חינוך; ועדת הכלכלה דנה בעידוד הגעה ירוקה לעבודה השדולה הסביבתית-חברתית קיימה דיון מיוחד בנושא הים והחופים, ודיונים רבים אחרים. בקרוב יפורסם סיכום מלא של האירועים.

ברכות לזוכים בטקס "הגלובוס הירוק"

טקס הגלובוס הירוק 2014 – טקס הענקת פרסי ה"אוסקר" הישראלי למצוינות סביבתית, המארגן על-ידי "חיים וסביבה", התקיים כאמור בכנסת במסגרת יום איכות הסביבה. השנה זכתה באות מיזם "כנסת ירוקה" שמטרתו להפוך את הכנסת לפרלמנט הירוק בעולם. [לחצו כאן לפרטים על המיזם.](#)

"קיימות מקומית" היא אחת הקטגוריות החשובות בגלובוס הירוק. בין הזוכים באות הגלובוס הירוק בקטגוריות זו בשנים הקודמות: עיריית דימונה, המרכז לקיימות מקומית, יורם שפר – יו"ר ועדת איכות הסביבה באשקלון, היחידה האזורית לאיכות הסביבה ברעננה וועדת איכות הסביבה של מרכז השלטון המקומי.

גם השנה היו בין הזוכים מצטיינים בפעילות למען הסביבה ברמה המקומית: פרופ' עדי וולפסון זכה באות הגלובוס הירוק על פעילותו כיועץ סביבתי מתנדב לעיריית באר-שבע; הועד להצלת קריית ספר בתל-אביב זכה באות על פעילותו להמרת תכנית בנייה בפארק עירוני; וברוך קומפנו, שכיהן עד לאחרונה כמנהל היחידה הסביבתית במ"א משגב, זכה באות על פעילותו העניפה לקידום הסביבה באיזור.

קבינט הדיור אישר: צעדים לעידוד הבנייה הירוקה בישראל

קבינט הדיור אישר את הצעתו של השר להגנת הסביבה, ח"כ עמיר פרץ, להפוך את הבנייה הירוקה לנפוצה בישראל. על פי ההצעה שאושרה, יוכשרו שורה של אנשי מקצוע בתחום הבנייה הירוקה בעולם הנדל"ן. בין היתר, יוכשרו מתכננים, אדריכלים, מהנדסי בניין, קבלנים, בודקים לתקן הבנייה הירוקה ובעלי מקצוע אחרים בתחומי הנדל"ן והמימון. בנוסף, יינקטו צעדים על מנת לבסס דירוג אנרגטי למבנים. כך כל אדם המעוניין לרכוש בית, מבנה, או משרד, יוכל לדעת מראש מה מידת צריכת האנרגיה של הבניין. בנוסף המשרד להגנת הסביבה יקים מרכז ידע שיבחן את מחירי השכרה והמכירה של נדל"ן העומד בתקן הבנייה הירוקה, ערכי ביטוח, זמן השכרה, מחיר לרוכש, ביטוח המבנה, שינויים בערך המבנה, עלות השימוש במבנה ועוד. יישום ההחלטה תוקצב ב-32 מליון ש"ח, מתוכם ישקיע המשרד להגנת הסביבה כ-30 מיליון ש"ח בשלוש השנים הקרובות ומשרד התשתיות, האנרגיה והמים ישקיע כ-2 מיליון ש"ח נוספים. [לחצו כאן לפרטים נוספים.](#)

קול קורא של האיחוד האירופי לפרויקטים בתחומי איכות הסביבה ושינויי האקלים

נציבות האיחוד האירופי פרסמה קול קורא להגשת בקשות מימון לפרויקטים במסגרת תוכנית LIFE המעניקה תמיכה לפרויקטים בתחומי איכות הסביבה ושינויי האקלים. תקציב התמיכות עומד על כ-283 מיליון יורו, מתוכם הוקצו כ-239 מיליון יורו לתחום איכות הסביבה וכ-44 מיליון יורו לשינויי אקלים. המועד האחרון להגשת הבקשות הוא ה-15.9.2014. [לחצו כאן לקריאה נוספת באתר LIFE.](#)

המשרד להגנת הסביבה ערך מדריך בנושא התייעלות אנרגטית בתאורה ברשויות מקומיות
המדריך מדגים שלב אחר שלב כיצד יש ליישם תהליך של התייעלות אנרגטית בתאורה ברשויות מקומיות. לעיון במדריך לחצו [כאן](#). המידע באדיבות פורום ה-15.

תחרות בנייה ירוקה

קק"ל והמועצה הישראלית לבנייה ירוקה הכריזו על תחרות פומבית לתכנון אדריכלי של אב-טיפוס לבית מגורים ירוק. שתי ההצעות הזוכות ייבנו וישמשו מרכזי הדגמה לבנייה ירוקה שיהיו פתוחים לקהל הרחב. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#). המידע באדיבות פורום ה-15.

בעולם הופכים את ההמתנה לאוטובוס לכיפית

בערים שונות ברחבי העולם החליטו להנעים את חווית הנסיעה בתחבורה הציבורית באמצעות בניית [תחנות נוחות](#), יפות וכיפיות בהן ניתן להעביר את זמן ההמתנה עד להגעת האוטובוס. תחנות מקורות מאפשרות הגנה מהשמש ומגשם, תחנות עם מושבים נוחים הופכים את ההמתנה לנוחה יותר ותחנות עם פעילויות כגון נדנדות, מסייעות להעביר את הזמן.

איך מעודדים בנייה ירוקה בערים?

מאמר בגלובס סוקר [דוגמאות לערים בעולם](#) שאימצו שורה של תמריצים לעידוד יזמים לבנות מבנים בבנייה ירוקה וחברתית ובוחן מה ניתן ליישם בישראל. אמצעים כמו רישוי מזורז, יותר אחוזי בנייה לפרויקטים של דיור בר-השגה או ליזמים שמשקיעים גם בתשתית לתחבורה ציבורית בשכונה, ועוד. הסקירה מראה גם כיצד עידוד בנייה המודעת לסביבה ולחברה מסייע לצמצום פשע ולשיפור בעיות חברתיות נוספות.

האם השכונה שלך "הליכה"?

כיום כבר יודעים שחלק אינטגרלי מ"עירוניות" זו היכולת להגיע למירב השימושים היומיומיים ברגל או לכל הפחות ללא תלות ברכב הפרטי. אתר "Walk Score" מציע לגולשים מדד שמעריך עד כמה המקום שבו הם גרים "הליך" (walkable), כלומר מאפשר להם נגישות ברגל לשירותים שימושיים ויומיומיים – כגון סניף דואר, בתי קפה וכו'. לגבי ישראל, כולל האתר בחלק מהמקרים מדד רק ברמת היישוב, ובחלק מהערים ברמת השכונה ואף ברמת הרחוב. לפי האתר, ניתן למצוא בישראל טווח רחב יחסית של ציוני "הליכות" – מרחוב דיזנגוף בל-אביב שקיבל את הציון 93 (אין צורך ברכב פרטי), דרך רח' יפו בירושלים שקיבל את הציון 80 (כמעט לכל צורך ניתן ללכת ברגל) ועד פתח תקווה, שקיבלה את הציון 27, המעיד על כך שתושביה תלויים ברכב פרטי כמעט לחלוטין לרוב צרכיהם היומיומיים.

המועצה האזורית מרום הגליל הודיעה על הקמת של ועדת איכות סביבה במועצה הועדה [הודיעה לציבור](#) על הקמתה של הועדה, פרסמה את רשימת החברים, והזמינה את ציבור התושבים לפנות לוועדה ולהציע רעיונות. ישר כוח!

ועדת איכות הסביבה ביישוב אורנית התכנסה

במסגרת [הפגישה האחרונה](#) שקיימה הועדה, נדונה האפשרות לאמץ ביישוב מערך איסוף פסולת עצמאי, לאור העובדה שהיישוב טרם נכלל ברשימת היישובים שזכו לתמיכת המשרד להגנת הסביבה בתחום זה. גם ועדת איכות הסביבה באורנית הצטרפה לרשימת הועדות שמפרסמות את דיוניהן לציבור באמצעות האינטרנט.

מדיוני ועדת איכות הסביבה בשהם

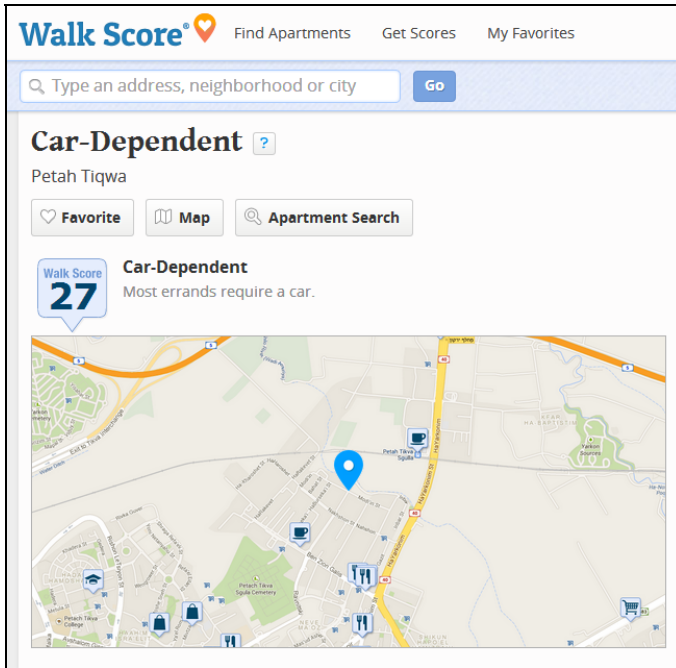
במסגרת הישיבה דנה הועדה בחלופות שונות להקמת שבילי אופניים בפארק שוהם; בהטמעת תכנית "תג הסביבה" ביישוב לצורך חסכון בצריכת המים והחשמל וצמצום בנפח הפסולת; הגנה על הטבע העירוני נוכח הפיתוח הרב שנעשה ביישוב בשנים האחרונות. [לחצו כאן לקריאת פרוטוקול הדיון.](#)

מדיוני ועדת איכות הסביבה בתל-מונד

ועדת איכות הסביבה התכנס להתכנס לדיון דחוף בנושא מצב הניקיון ביישוב. במסגרת הישיבה החליטה חברי הועדה להמליץ למועצה על תכנית משופרת לטיפול בגינות ובניקיון היישוב. [לחצו כאן לקריאת ידיעה על הישיבה.](#)

מדיוני ועדת איכות הסביבה בבת-חפר

ועדת איכות הסביבה בבת-חפר הודיעה על הכנת אמנה לאיכות סביבה שתנחה את עבודת הועדה לאורך השנה. בין הנושאים הכלולים באמנה: החלפת התאורה הציבורית לחסכונית, מאבק נגד הקמת מתקן הטיפול בגז הטבעי ביבשה, טיפול במפגעי ריחות, שילוט סביבתי, חיפוי שצ"פים בגזם גרוס, טיפוח מנהיגות

ירוקה בקרב בני נוער, הקמת תיבות קינן, הטמעת ההפרדה במקור ביישוב והפקת יריד ירוק. [לחצו כאן לקריאה נוספת.](#)

ועדת איכות הסביבה בכפר סבא בהמשך לדיווח שלנו בגליון הקודם, כי ועדת איכות הסביבה בעיריית כפר סבא תצלם את פגישותיה ותעלה אותן לאינטרנט, אנו שמחים לדווח שכבר עלה לאוויר [הסרטון](#) שתיעד את ישיבתה הראשונה של הועדה. יוזמה מבורכת!

חדשות הקיימות המקומית בישראל

רוכבים לעבודה

עיריית הרצליה, בשיתוף ארגון "ישראל בשביל אופניים" קיימה בחודשיים האחרונים סדרה של ימי 'רוכבים לעבודה'. מטרת הפרויקט הוא לעודד עובדים להגיע לעבודה באמצעות אופניים, ולעודד מעסיקים לספק תשתית לעובדים המעוניינים לעשות זאת. במסגרת האירוע, העובדים שבחרו לרכוב לעבודה נהנו מארוחת בוקר בריאה ומשי צנוע.

באותו עניין, ארגון "ישראל בשביל אופניים" בשבילה השיק [אפליקציה](#) המרכזת את מפות שבילי האופניים בערים ברחבי הארץ, המאפשרת לרוכבים לבחור בדרכים המומלצות להגיע מנקודה לנקודה בעיר. הארגון קורא לערים נוספות להוסיף להצטרף.

ארגון הבריאות העולמי מצא: הערים בישראל מהמזהמות בעולם

דו"ח חדש שפרסם בחודש שעבר ארגון הבריאות העולמי הציב את ישראל במקום ה-12 בעולם במדד זיהום האוויר העולמי. המדד מדרג 1600 ערים בעולם, ב-91 מדינות, בדגש על חלקיקי PM10 שידועים כבעלי השפעה שלילית על הבריאות. לפי הדו"ח הערים המזהמות ביותר בישראל הן אשקלון, מודיעין, באר שבע ובית שמש. לשם ההשוואה, בערים כמו ברלין, פריז ולונדון, נרשמו רמות זיהום אוויר נמוכות בהרבה.

מקור: ynet

משולחנה של הכנסת

עיר לדוגמא – אוסלו, נורבגיה

השדולה לתחבורה בת-קיימא, בראשות ח"כ תמר זנדברג וח"כ יריב לוין, קיימה דיון בנושא "אופניים – מתחביב ספורטיבי לאמצעי תחבורה מקיים". מנכ"ל ארגון "ישראל בשביל אופניים", יותם אביזוהר" הציג בדיון את התועלות הרבות שבמעבר לשימוש באופניים כאמצעי יוממות, את מצב קידום התשתיות לרוכבי אופניים בערים ואת החסמים העיקריים שעומדים עדיין בפני מעבר של יוממים לאופניים. בדיון השתתפו נציגים של רשויות מקומיות שונות

על אף העלייה המתמדת במספר התושבים, אוסלו מצליחה להישאר אחת הערים הירוקות בעולם ולאחרונה דורגה במקום השני בעולם בתחום זה. לאוסלו היסטוריה ארוכה של מחויבת לסביבה, הרבה לפני שהנושא הפך ל"טרנדי" בעולם. כיום, כמעט כל החימום הביתי בעיר הקרה

הזו, שבעבר הופעל על-ידי נפט, נעשה באמצעות אנרגיות מתחדשות וכל האוטובוסים עושים שימוש בביו-דלקים. אוסלו היא אחת הערים עם הרמה הנמוכה ביותר של פליטות גזי חממה. 85% מהתלמידים בעיר מגיעים לבית הספר באמצעות הליכה ברגל, רכיבה על אופניים או נסיעה באחד האוטובוסים המונעים מאנרגיות נקיות, ו-94% ממשקי הבית מבצעים הפרדה מלאה של הפסולת. אחד מסודות ההצלחה של היא הרמה הגבוהה והיציבה של שותפות בין הציבור והרשות המקומית בנושאים אלה.

התמונה והמידע לקוחים מאתר "Greenuptown"

מידע שימושי

שיכון ובינוי הפיקו סרטון הכולל הסברים פשוטים בנוגע לאלמנטים שהחברה משלבת על מנת לעמוד בדרישות התקן הישראלי לבנייה ירוקה. לחצו [כאן](#) לצפייה.

שתיארו את הנעשה בשטח בנושא ואת האתגרים בהם הם נתקלים בקידום הנושא. בדיון השתתפו גם רוכבים והולכי רגל שקבלו על המצבים הרבים בהם נוצר קונפליקט שלא לצורך בין הולכי הרגל לרוכבים, לרבות בחלק מהמקומות בהם קיימים שבילי אופניים. יו"ר השדולה, תמר זנדברג אמרה כי המטרה היא לייצר מצב נורמטיבי שמטיל את האחריות על נהג הרכב ולא על רוכב האופניים והולך הרגל, והציגה את הצעת החוק שהגישה לבטיחות רוכבי האופניים. ח"כ דב חנין, יו"ר עמית של השדולה הסביבתית בכנסת הציג את הצעת החוק לעידוד תחבורת אופניים, המחייבת התייחסות לנושא תשתיות אופניים במסגרת תכניות חדשות וקובעת מגוון הסדרים שיסייעו לאנשים לעשות שימוש באופניים כאמצעי הגעה לעבודה.

הוקמה ועדת משנה של ועדת הכלכלה לאנרגיות מתחדשות הועדה, בראשות ח"כ חנא סוויד, הושקה ביום ב', 16.6 וקיימה מאז כבר שני דיונים. מטרת הועדה היא לקדם את הטמעת האנרגיות המתחדשות בישראל ובעבודתה תבחן את החסמים העומדים בפני קידום הנושא. לחצו [כאן](#) לקריאת דיווח מלא על הדיון שפרסם איגוד חברות האנרגיות המתחדשות על הדיון הראשון בועדה.

הצעת חוק חדשה תביא לצמצום שקיות הפלסטיק

המשרד להגנת הסביבה יניח בימים הקרובים [תזכיר חוק](#) שיגביל את החלוקה של שקיות חד פעמיות ברשתות השיווק. החוק החדש קובע כי מחירה של שקית חד פעמית יעמוד על מינימום 60 אגורות, שיועברו להקמת מתקני מיחזור ולטיפול במפגעי פסולת. לפי החוק, במקום השקיות החד פעמיות, רשתות השיווק יחלקו בחינם סלים רב פעמיים לכלל הציבור למשך תקופה מוגבלת. קנסות בסך עשרות אלפי שקלים יוטלו בגין הפרת החוק.

מחפשים הצעות לקידום בועדת איכות הסביבה?

להלן רשימת הצעות והמלצות שגיבשה עבורכם יעל זילברשטיין, המתכננת הסביבתית של קהילת תל-אביב של החברה להגנת הטבע.

המלצות כלליות:

1. לכנס את הועדה בתדירות גבוהה, יותר מן הקבוע בחוק.
2. לקבוע תכנית עבודה שנתית, בשיתוף חברי הועדה, עובדי העירייה, נציגי הארגונים והציבור.
3. להפיץ סדרי יום ופרוטוקולים באתר העירוני.
4. הנושאים שיועלו לוועדה יהיו נושאים מהותיים – נושאי ליבה ולא נושאי שוליים.

הצעות לנושאים לקידום:

1. התנהלות מקיימת של העירייה, עובדיה וארגוני המשנה שלה
2. קיום סקר טבע עירוני והכנת תכנית עירונית לשימור אתרי הטבע והשטחים הפתוחים בעיר ([לדוגמא](#)).
3. קיום סקר שימור אתרים ומדיניות לשימור אתרי מורשת בעיר ([לדוגמא](#)).
4. הכנת סקר עצים בוגרים בעיר וקידום תכנית להגנה עליהם ([לדוגמא](#)).
5. קידום הוראות לבנייה ירוקה
6. קידום תחבורה מקיימת: רשת שבילי הליכה ושבילי אופניים בין מוקדים בעיר, קידום הליכה ברגל לבתי ספר, קידום נת"צים, הפחתת השימוש ברכב פרטי.
7. הכנת תכנית עירונית להפרדת פסולת בעיר
8. ירוק עסקים - הכנת תו תקן עירוני לעסקים מקיימים
9. הכנת תכנית לצמצום זיהום האוויר וביצועה.
10. הכנת תכנית להתייעלות אנרגטית וצמצום שימוש במים בעיר וביצועה
11. קידום הקמת גינות קהילתיות בעיר ותמיכת העירייה בגינות אלו

12. קידום השקיפות העירונית בנושא מידע סביבתי: פיקוח על ביצוע חוק המידע הסביבתי
13. קידום שיתוף ציבור בנוגע לתכניות בעלות השפעה על הסביבה
14. קידום קורסים לפעילים סביבתיים בעיר- הכשרה והובלה עירונית (מובילי סביבה, מובילי קיימות, מובילי טבע עירוני וכו'). ([לדוגמא](#)).
15. סיורים להכרות עם הנושאים הסביבתיים הבוטחים בעיר.

חיים וסביבה – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל

כתובת: נחלת בנימין 85, תל-אביב

טלפון: 03-5602256, אתר: www.sviva.net

להצטרפות או הסרה מרשימת התפוצה, כתבו אל: muni@sviva.net